

KIEHTOVAT KONEET - opettaja

Tervetuloa Tekniikan museoon!

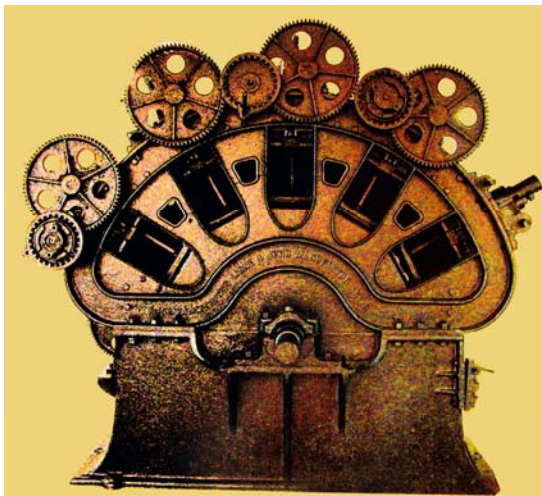
Opettajalle

Tekniikan museon Kiehtovat koneet -oppimispolku

Museokäynnin teemana ovat yksinkertaiset koneet: vipu, kalteva taso, hammaspyörä ja väkipyörä. Pohtikaa yhdessä, missä tutussa esineessä on hyödynnetty yksinkertaisia koneita.

Lue oppilaille tarina *Outoja ääniä öisessä museossa*.
Jaa luokka neljän oppilaan ryhmiin. Muistuta oppilaita, että näissä ryhmissä he toimivat myös museossa.
Anna jokaiselle oppilasryhmälle oma huvitinkoneen aihe.
Ryhmät piirtävät luonnoksen huvitinkoneesta. Ottakaa suunnitelmat mukaan museoon.

Viitekuva ohessa oppilaiden tehtäväsivusta.

KIEHTOVAT KONEET - oppilaat

Tervetuloa Tekniikan museoon Kiehtovat koneet -oppimispolulle!

Auttakaa museon kummitusta

Museon amanuensis oli aivan oikeassa, museon kummitus on ikävystynyt. Se kaipaa uusia, ihmeellisiä huvitinkoneita, sillä museon kaikki 50 000 esinettä ovat käyneet sille jo tutuiksi. (Eikä niihin museossa saa edes koskea!) Auttakaa kummitusta. Suunnitelkaa, ideoidkaa ja piirtäkää kummitukselle uusi huvitinkone, jossa hyödynnätte vipuja.

Esim.

Suunnitelkaa

- soitin
- peli
- lelu
- pelotin
- siivousväline
- tai jotakin muuta?

Pohtikaa ryhmässä, miten koneenne toimii. Ajatelkaa luovasti ja vapaasti! Kummituksen koneessa kaikki on mahdollista!

Ottakaa oman ryhmän suunnitelma mukaan museolle.

Tekniikan museo - Viikintie 1 - 00560 Helsinki - puh. 09 7288 440
www.tekniikanmuseo.fi

Tekniikan museo - Viikintie 1 - 00560 Helsinki - puh. 09 7288 440

www.tekniikanmuseo.fi

KIEHTOVAT KONEET - tarina

Outoja ääniä öisessä museossa

Kun ilta alkaa hämärtyä Helsingissä, Kuninkaankartanon saarella Tekniikan museossa museomestari saattaa viimeiset näyttelyvieraat ulos, sulkee ovet ja varauloskäynnit ja sammuttaa valot näyttelyhalleista. Ulkona sataa hieman ja museon ikkunasta avautuva kaunis merinäkyvä kietoutuu sumuun. Talo hiljenee. Vain museojohtaja jää omaan työhuoneeseensa pohtimaan tulevan Megavempain-näyttelyn yksityiskohtia. Hän sytyttää työpöydän lamppunsa, tutkii edessään olevia papereita ja hymyilee tyytyväisenä itseksensä: uuden näyttelyn suunnitelmat vaikuttavat todella hyviltä.

Yhtäkkiä johtaja havahtuu mietteistään. Aivan kuin hän olisi kuullut jotain hiljaista ääntä. Hän nousee työpöytänsä äärestä ja tarkastelee sateista pihaa. Usein saarella liikkuu iltaisin lenkkeilijöitä, kalastajia ja koiranulkoiluttajia, mutta nyt piha on tyhjä. Sade on karkottanut ihmiset koteihinsa. Museojohtaja istuu uudelleen ja syventyy papereihinsa. Ehkä sade tai tuuli vain natisuttaa vanhaa rakennusta tai ehkä hän kuuli olemattomia, pitkän työpäivän jälkeen mielikuvitus tekee helposti tepposet.

Hetken kuluttua ääni kuuluu uudelleen, voimakkaampana. Tällä kertaa museojohtaja on aivan varma, että ääni kuuluu museon sisältä, hyvinkin läheltä. Ensin kuuluu laahustavia, natisuvia ääniä, jotka toistuvat nykäyksittäin, kraah, kraah, kraah, aivan kuin joku vetäisi raskasta puista esinettä pitkin työhuoneiden editse kulkevaa käytävää. Johtaja jännittyy liikkumattomaksi mutta huomaa käsiensä tärisevän hieman. Hän siirtyy lähemmäs ovea. Äänet loittonevat ja muuttuvat. Hieman etäämpää kuuluu tömähdys ja risahtavan lasin helähdys. Sen jälkeen on hetken aivan hiljaista. Museojohtaja laskee käden ovenkahvalle ja odottaa. Mitä on tekeillä? Onko joku varkaissa museossa? Kuuluu onttoa kumahtelua, kun joku liikkuu raskain askelin museon aulasta hissinäyttelyyn vievällä metallisella sillalla. Johtaja ei vielä uskalla kääntää ovenkahvaa. Kuka museossa liikkuukin kuulostaa siltä, että hänen täytyy olla kookas ja vahva.

Hetken on aivan hiljaista. Sitten, outo narahdus, kuin kuminen esine hankautuisi metalliin, UUUUUiiiiiiiiih, pitkä, kummallinen kiljahdus, tumps, tump, tumps, tumps, sarja raskaita tömähdyksiä ja RYSKIS, lopuksi valtava rysähdys. Sitten tulee hiljaista.

KIEHTOVAT KONEET - tarina

Museonjohtaja uskaltautuu viimein raottamaan ovea. Pimeydessä ei näy aluksi mitään. Sitten johtajan silmät tottuvat hämärään, mutta ketään ei vielääkään näy. Johtaja lähtee hiipimään hitaasti pitkin käytävää kohti eteisaulaa ja metallisia portaita. Hän huomaa tärisevänsä hieman, mutta jatkaa silti rohkeasti matkaansa. Yhä on aivan hiljaista. Museon aulaan vievä lasiovi on säröillä kuin jokin painava esine olisi törmännyt siihen.

Kun museonjohtaja saapuu sillalle, hän pysähtyy tyrmistyneenä. Edessä avautuva näkymä on hyvin kummallinen. Paperitehtaan valtava paperirulla on kieritetty portaiden juureen ja paperia on vedetty rullasta koko portaiden matkalle aivan ylimmäiseen portaaseen asti. Alhaalla lattialla lojuu museon punaisen traktorin suuri pyörä, jonka alta pilkottaa paksulla köydellä renkaaseen vyötetynä kaksi puista suksea. Renkaan keskelle on kiinnitetty vanha puinen tuoli, jonka istuinosan päällä on näyttelyn laivan hytistä pihistetty tyyny. Ketään ei näy. Mitä ihmettä on tapahtunut?

(Oppilaat kertovat hyviä ehdotuksia.)

Seuraavana päivänä museonjohtaja korjaa öisen tapahtuman jälkiä yhdessä museon muiden työntekijöiden kanssa. Jo pitkään talossa työskennellyt museon amanuenssi epäilee aavistavansa mitä öisessä museossa on tapahtunut ja kertoo johtajalle vanhan tarinan:

– Jo vuosien ajan museossa ovat valot syttyneet ja sammuneet kuin itsestään. Ovet avautuvat ja sulkeutuvat vaikka niiden läpi ei kukaan kulkusikaan. Kerrotaan, että sata vuotta sitten, kun museon rakennuksissa toimi vielä Helsingin vesilaitos, vedensuodatushallissa työskennellyt teknikko olisi saanut surmansa valokaaresta, joka syntyi pumppuaseman sähköpääkeskuksessa tapahtuneesta oikosulusta. Tämän tyyliiset työtapaturmat eivät olleet vuosisadan alussa mitenkään mahdollisia, sillä työturvallisuus ja sähkölaitteet eivät olleet nykyisellä tasolla. Kuolemastaan suivaantunut haamu on jäänyt vaeltamaan laitoksen rakennuksiin ja muistuttaa olemassaolostaan aina tietyin väliajoin. Valojen sammuttelun ohella käytävillä ja portaikossa kaikuvat ontot askeleet. Mitään pahaa ei kummitus kuitenkaan halua, joten kävijöiden ei sitä tarvitse pelätä.

– Mutta mitä haamu on puuhannut, kun se on aiheuttanut tällaisen sotkun?, museonjohtaja ihmettelee.

– Ehkä se on ikävystynyt. Sehän on asunut näissä rakennuksissa jo sata vuotta. Se on varmasti tutkinut jo moneen kertaan kaikki paikat ja kaipaa lisää viihdettä, amanuenssi ehdottaa.